

ЧУПИС Ірина Євгеніївна (30. 03. 1937, Москва — 22. 11. 2021, Харків) — фізик. Доктор фізико-математичних наук (1984). Державна премія України в галузі науки і техніки (2004). Закінчила Харківський університет (1959). Працював 1962—64 на підприємстві п/с 0908 (м. Сухумі, Грузія); 1964—65 — в Ужгородському університеті; 1965—75 — завідувач кафедри теоретичної фізики Далекосхідного університету (м. Владивосток, РФ); 1975—2021 — у Фізико-технічному інституті низьких температур НАНУ (Харків); 1986—2021

— провідний науковий співробітник відділу теоретичної фізики. Наукові дослідження: теоретична фізика сегнетоелектрики та магнетизму; магнітоелектричні явища в кристалах, що поєднують спонтанні сегнетоелектричне та магнітне упорядкування. Створила теорію термодинамічних і високочастотних властивостей сегнетоферомагнетиків, сегнетоантиферомагнетиків, сегнетоферитів тощо.

Основні праці

Strong nonreciprocity of phonon polaritons of an insulator at its boundary with an ideal metal or superconductor in a magnetic field // *J. of Physics: Condensed Matter*. 2000. Vol. 12 (співавт.); Surface Linear Magnetoelectric Effect // *Ferroelectrics*. 2011. Vol. 161; About the Reason of Electric Polarization Flop in TbMnO_3 // *Applied Physics Letters*. 2013. Vol. 103 (співавт.); Phase Transitions between Magnetic Incommensurate States of Terbium Manganite in Magnetic Field // *Solid State Phenomena*. 2014. Vol. 215 (співавт.); Influence of anisotropic magnetoelectric interaction on the spontaneous magnetocapacitance in TbMnO_3 // *J. of Applied Physics*. 2015. Vol. 118 (співавт.); Effect of magnetic field on the modulated spin structure of terbium manganite film // *Low Temperature Physics*. 2021. Vol. 47, № 7.

О. М. Калиненко

Бібліографічний опис:

Чупис Ірина Євгеніївна / О. М. Калиненко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-891939>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).